

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 90 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponji, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiski enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafliovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništvo telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezna številka po 10 h.

Upravljanje telefon št. 85.

Klerikalna nesramnost.

Poglavar stranke slovenskih ljudskih slepcev se je v nedeljo, na klerikalnem shodu v „Unionu“ zopet enkrat pokazal v vsi svoji nagoti. Danes poznaš tudi že naširši krogi brezmejno sirovost in hribovsko nenesljivo dr. Ivana Šusteršiča in zato se ni nikče čudil, da je na rečenem shodu divjal, kakor kak sladkoginjen katoliški jerušar.

Padla je na tem shodu nesalonska beseda „baraba“. Rabil jo je dr. Šusteršič sam in s to besedo je najbolje karakteriziral svoj „govor“, ki ni bil drugega, kakor cela vrsta nesramnih laži, natolocenj in podtikanj, zabeleženih s samohvalo, ki jo more prebaviti le človek, kateremu se niti ne sanja o dogodkih v državnem zboru v zadnjih šestih letih.

Za zgled, s kakimi nesramnostmi je Šusteršič pital svoje poslušalce, naj navedemo naslednje. Šusteršič je rekel: „Dne 15. novembra l. l. so zlobnili liberalci skupaj klavrn shod, kateremu so nadali ime zaupni shod narodne-napredne stranke. Bila jih je komaj petina toliko s cele dežele, kolikor Vas je danes skupaj. In tam na tistem shodu so sklenili: Slovenska narodna napredna stranka stoji na načelu splošne in enake volilne pravice. En teden pozneje so pa glasovali njihovi poslanci na Dunaju v državnem zboru za neenako volilno pravico, namreč za pluralitetno volilno pravico, po kateri bi imeli nekateri, ki so bolj očabni, ko drugi, pravico do več glasov, da bi obdržali vpliv nekateri, ki ga ingube po splošni in enaki volilni pravici. Še en teden se niso mogli liberalni poslanci držati svojega programa in glasovali so proti svojemu pred tednom sklenjenemu programu.“

Tako je govoril dr. Šusteršič. Že slog njegov je občudovala vreden, naravnost ginaljiva pa je nesramnost, s katero bije resnici v obraz.

Znano je, da so se slovenski napredni poslanci opetovanje izrekli za

slošno in enako volilno pravico, a zahtevali so, da naj se uvede resnično splošna in resnično enaka volilna pravica. Nasprotovali so vladnemu načrtu, ker je na mesto privilegia posamičnih stanov postavil privilegij narodnosti in Nemcem, Italijanom in Poljakom dal dosti več kakor jim gre po njih številu, drugim narodnostim pa manj, ker je prikrajšal Slovence na Korščem, na Štajerskem in Primorskem in ker meščanstvu na Kranjskem ni dal tega, kar je dal meščanstvu v drugih krovovinah. Uvidevši, da ni doseči nobene premembe v zmislu pravice in pravičnosti, so napredni poslanci glasovali za vsak predlog, ki je količaj obeta, da se ž njim podere ves načrt. To in edino to je bil tudi vzrok, da so glasovali za predlog glede pluralitete. To ve tudi dr. Šusteršič, saj je na svoja ušesa slišal dotično izjavo dr. Tavčarja.

Da so napredni poslanci imeli tudi moralično pravico poskusiti podreti slablji vladni načrt, čim se niso ž njim strinjali, to priča dr. Šusteršič sam.

Ko je bil sprožen predlog zastran kancelparagrafa, so se mu klerikalci vseh barv uprli z največjo silo in grozili so vladni, da podero in pokopljejo celo volilno reformo, če obvelja kancelparagraf. Tudi Šusteršič je bil med tistimi, ki so hoteli pokopati splošno in enako volilno pravico, če bi se bila prepovedala zloraba spovednice in prižnice, in brez dvoma bi bil to tudi storil, če bi vladna ne bila pritisnila na druge stranke klerikalcem v korist in pokopala kancelparagraf.

Napredni poslanci niso mogli dosegli svojih zahtev in zato so glasovali za vse, kar bi moglo pokopati načrt, s katerim niso bili zadovoljni;

klerikalci so dosegli, da je propadel kancelparagraf, a pripravljeni so bili ravno tako postopati, kakor napredni poslanci in v slučaju, da bi bil kancelparagraf obveljal, storiti vse, da bi

bili vzdlic svojemu programu pokopali reformo.

To so dejstva in ta dejstva ilustrujejo zadostno brezstidno politično slepstvo, ki je je uganjalo Šusteršiča na nedeljskem shodu.

Deželni zbori.

Gradec, 6. marca. Poslane Hagenhofer je temeljeval klerikalni predlog za reformo deželnoborskega volilnega reda. Pri tem je prišlo do ostrih spopadov med poročevalcem in soc. demokratom Resolom. Drug drugemu sta si ocitala laži in sleparevje ljudstva. Hagenhoferjev predlog se je izročil političnemu odseku. — Posl. V o s n j a k je interpeliral namestnika zaradi krivičnega postopanja okraj. finančnega ravnateljstva v Mariboru; nadalje je predlagal, naj se spremene določbe glede lastnega lova.

Gorica, 6. marca. V včerajšnji seji so se spremenile nekatere določbe občinskega volilnega reda. Interpelacije so vložili: posl. dr. Trečar, zaradi razmer pri goriških glavnih pošti; posl. Štrekelj zaradi slovenskih tiskovin pri finančnih in davčnih uradih in posl. Grča, naj bi se pri glavnih davkarji v Gorici omogočilo plačevanje davkov po čekih.

Brno, 6. marca. Zbornica je razpravljala o najnem predlogu soc. demokratov, naj bi se v volilnem red za občinske zastope spremenil na temelju splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice. — Posl. Budinski je predlagal resolucijo, vsled katere bi deželno odborništvo ne bilo združljivo z državnozborskim mandatom. Deželni glavar grof Serenyi in hotel dati resolucijo na glasovanje, ker zahteva spremembo deželnega reda. — V prihodnji seji predložijo vse nemške stranke skupen predlog, ki ž njim pozivajo vladu, naj čimpreje zakonitim potem ustanovi v Brnu nemško vseučilišče.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 6. marca. Na članek, ki ga je priobčil v „Magyarorszag“ predsednik gospodarskega odseka v ogrskem državnem zboru grof Battyan in kjer trdi, da je kvotno vprašanje stvar parlamenta, ki vlade nič ne briga, in da bančno vprašanje ne spada v okvir nagodbene pogajanj, je odgovorila v „N. Wiener Tagblattu“ neka odlična politična oseba. Avstrijski politik dokazuje v tem članku, da določajo ogrski zakoni natančno, da je kvotno vprašanje vladna zadeva. Nadalje dokazuje na podlagi avstrijsko-ogrskega zakona iz leta 1899, da spada bančno vprašanje v delokrog nagodbene pogajanj. Tako še ni bil kmalu kateri politik javno osmešen, kakor sedaj grof Battyan.

Budapest, 6. marca. Ministrski svet je sklenil, da gre ministrski predsednik dr. Wekerle v petek na Dunaj, da se posvetuje z baronom Beckom in ministrom Korytovskim. Baron Banffy zahteva v „Pesti Naplú“ ustanovitev samostojne ogrske narodne banke kot neizogibni pogoj za gospodarsko življenje Ogrske.

Cesar v Pragi.

Dunaj, 6. marca. Cesar odpotojuje v Prago med 5. in 9. aprilom, in sicer v velikanskem spremstvu. Tudi telesne garde gredo ž njim. Priredi se več dvornih obedov in dve dvorni veselici. Za sedaj je določeno, da ostane cesar v Pragi 10 dni, a bivanje se najbrže za nekaj dni podaljša.

Dogodki na Rusku.

Petrograd, 6. marca. Car je sprejel v avdijenci predsednika dume Golovina. Prihodnja seja dume bo 8. t. m.

Varšava, 6. marca. V Lodzu je bil na ulici ustreljen neki častnik. Vojaška patrulja je na slepo sreča streljala ter zadela dva nedolžna sprejalca.

Imel sem prijatelja — sedaj se mi je izgubil, samo njegovo ime še včasi berem pod kakim dolgočasnim feljtonom — bil je literat, visoke ideje je nosil v svoji glavi, delal je mnogo, napisal je celo dramo, ki so jo sicer vsi hvalili, a uprizorili je niso, ker še ni bil avtor odvetnik ali pa najmanj suplent! A on se je malo zmenil za to, pisal je naprej romane, ki so jih v rokopisih vsi hvalili, a založnika ni našel, ker še ni bil napisan z rdečo tinto na indeksu slovenskih kritikov, ki stejejo najprej tiskovne, potem slovenične napake; naposled se mu je zdelo smešno vse skupaj in je odšel — kakor so pravili — v tujino, kjer se mu godi prav dobro baje v nekem uredništvu velejega italijanskega lista!

Bil je imeniten človek, dokler je še upal, da zasije z njegovim imenom sijajna zvezda na polju slovenske literature, dokler je čakal prijatelja uglednega v očeh slovenskih uredniških, ki bi napisal v kaki dužni reviji: Hoffnung erweckt das junge Talent X. Y.

No, pa take sreče ni dočakal! Nazadnje se mu je pa zdelo tudi to všeč, vsej ni izšlo izpod njegovega

peresa toliko neumnosti, kakor so jih napisali „Hoffnung erweckende TALENT“, ki so našli dopadajenje v očeh slovenskih uredniških.

Ali nisem mislil napisati satire, dasiravno mi kar sama sili v pero, spomniti se hočem povesti, ki mi jo je priposedal ta moj prijatelj o ženski z vednim nasmehom na ustnih, a z globokimi in zamišljenimi očmi!

Lepega zimskega popoldne sva sedela v kavarni, par filistrov se je domalo, par komijev biljardiralo, midva sva pa sedela ob oknu in gledala na ulico. Prelistala sva že vse humoristične in ilustrirane časopise. Kritizirala vse, česar sva se le spomnila ...

Mimo okna je prišla ženska z nasmehom na ustnih, pogledala je v kavarno, midva sva pa videla v njenih očeh ono laž, ki jo lažejo njene ustnice.

„Vidiš, takele ženske se mi zde strašne! Bojim se, da jo srečam na ulici in pazim, da se ji še od daleč izognem! Njen nasmeh te vabi, one melanholične in sentimentalne poteze v kotu ustenu ti naredi tako žensko interesantno; dokler jih ne poznas, bi žrtvoval vse, da se ji moreš pribli-

Petrograd, 6. marca. Stopnja je dosegel, da je bil generalni gubernator Davidov, ki je tajno ščuvalek k pregonjanju Židov, odslovljen.

Varšava, 6. marca. Vojaško sodišče je obsojilo tri osebe na smrt, trije že poprej obsojeni pa so bili danes ustreljeni.

Petrograd, 6. marca. Iz državnega proračuna je razvidno, da so vojni stroški Rusije značili 2 598.716.745 rublov.

Nemška kolonialna politika.

Berlin, 6. marca. V državnem zboru se je razpravljalo o naknadnem kreditu za južno Afriko, vsled česar je bil prejšnji državni zbor razpuščen. Kolonialni ravnatelj Dernburg je povedal, da se je vojaška posadka v Afriki zmanjšala za 600 mož, dasi položaj še ni normalen. Ostane še v Afriki 7000 mož. Namerava pa se preklicati vojno stanje z 31. marcem t. l. Obenem pa hoče vlad med afriškim prebivalstvom uvesti vojaško obveznost. Afriška kolonija je aktivna ter so carinski dohodki v letu 1906 presegali za en milijon proračuna. Aktiva priživini so značala pred vstajo 20 milijonov mark. — Posl. Ledebour (soc. demokrat) je izjavil, da vladni zbor slepi ter mu daje nepopolne informacije. Zaradi tega ga je predsednik ukoril.

Prestolonasledstvo v Brunšviku.

Berlin, 6. marca. V političnih krogih zatrjuje, da je cesar izjavil, da za prestolonasledstvo v Brunšviku ne sme priti v poštev kak pruski princ.

Dopisi.

Iz Novega mesta. Primereno je, da se ozremo nekoliko na prireditve v ravno minuli veseliki oziroma plesni sezoni. — Opereta „Mamselle Nitouche“ je tudi pri drugi vprisritvi napolnila dvorano in jako dobro

Srečal sem nekdaj na ulici de Wlo staro kakih osemnajst let, mimogrede sem jo pogledal in videl, da je lepa. Mislim sem, da njen smehljaj velja meni, zato sem se zaustavil in gledal za njo ... Tudi ona se je obrnila, še vedno se je smehljala, a v hipu sem v njenih očeh zapazil nek meni ne razumljivi obup, a v kotu njenih ustenu one interesantne sentimentalne poteze! To me je premagal v momentu tako, da sem moral nepremehoma misliti nanjo. Njena slika mi je bila še po mesecu, odkar je nisem nikdar videl, tako živo pred očmi, kakor moja, kadar sem stal pred zrealom; one njene oči, one melanholične poteze so se mi zdele tako interesantne, da sem vedno premisljeval in studiral, kako naj pride do nje!

A nič več je nisem srečal na ulici! Vedno sem bil ob istem času na istem kraju, kjer sem jo srečal prvič, a nje ni bilo!

Ne vem, kako bi imenoval to svoje koprjanje po ti ženski, vedel sem že takrat, da to ni ljubesen, preje bi je imenoval radovednost!

In ta moja radovednost se je spremenila v nekako strast! Njena

LISTEK.

Povest o nasmehu in obupnih očeh.

Spisal Vitomil Feodor Jelenc.

Neštetokrat sem že videl na ulici žensko, ki je gledala zadovoljno v svet, okoli ustenu ji je drhtil vabljen nasmeh, a tam v kotih ustnic ji je zdajinsko nastala melanholična poteka. Vem, da ste že vse videli tako žensko, saj jih srečavate vsak dan na cesti, mlade in stare so! Sreča jo zjutraj, ko gre v šolo, ko gizdavo in koketno dviga svoje krilce, šepeta svoji spremjevalki in se ozira za študenti. Sreča jo na ulici opoldne, sreča jo zvečer in ponoc, ko gre ceptajočega koraka mimo kavarne.

Opasoval sem take ženske in videl povsod isti smeh! Včasih je tako naraven, da nehoti zavidaš njeni zadovoljnosti, a včasih te prestraši tak vabljen nasmeh, ko se ozreš v oči taki ženski, ker v istem trenotku razumeš, da je ta njen smeh laž, samo krinka, ki ž njim pokrije svojo žalost.

uspela v zadovoljnost prirediteljev in korist Čitalnice. Neprisiljena zabava po drugi v prioritetu je šteti pač med najbolj animirane v letosnjem predpustu, zatuk gre posebno priznanje našemu salonskemu orkestru. — Zabavni večer Čitalnice, ki je imel na sporedu dve predavanji, bil je tudi dobro obiskan. Vendar pa moramo pripomniti, da debata o temi prvega predavanja, namreč razširjenju čitalniških prostorov, ni bila na mestu na tak večer, kar se je v obče karalo. Največja prireditev je bila maskerada na pustni torek, ki sicer ni bila tako številno obiskana, kakor druga leta, ki pa je prejšnje po svojem značaju gotovo nadkrilila in po živahnosti bavila gotovo dosegla. V znamenju "Rdeče noči" so bili okrašeni vsi prostori. V dvorani visel je velik rdeči japonski solčnik, od njega pa so se spenjale okusne girlande iz rdečih cvetov; veliki rdeči maki krasili so stene in rdeče zastre svetilke in nebotični lampijonov sipalo je rdečo luč na pestro množico obiskovalcev. Vojaška godba je ozivila ples, ki je seve trajal do ranega jutra. V še tako površnem poročilu pa ne smemo pozabiti omeniti vsaj nekaterih mask, n. pr. orientalski domino, črnoka turška bula, zapeljiva jagoda, dražestna rokokodama, brkki žokeji, originalna "luč", bonbončki, nageljčki, maki, ciganke, mnogo mask v orientalskih, osobito jugoslovanskih nošah, med njimi "vesela vdovica" i. t. d. Tudi stranski prostori so bili primerno okrašeni. Prva soba, okrašena z zelenjem in veliko panoramo na morje, zdela se ti je kakor terasa na obali Riviere. Druga soba — bufet — je bila tako originalno spremenjena v prijazno kuhinjo. Odtod si prišel v peklenko kavarno. V tajinstveno luč zavite so nate prezale velike kače s stropa, močeradi in druga golazen je lesla po stenah, in s kamina te je porogljivo fiksiral kostnjak, rdečo čepico hadumuso na uho pomaknjeno. V zadnji sobi je bil postavljen vinski paviljon. Dražestne točajke v paviljonu, z rdečimi girlandami in rdečimi srčki iz lecta dekorirana soba in izborni vino, vse to je spremenovalo sobo v mesto živahnega in razposajenega veselja. Veseliški odbor je lahko ponosen na svoje delo in uspeh in občinstvo je trudoljubnim damam in gospodom dolžno svoje posebno priznanje in zahvalo. — Sedaj pripravlja "Sokol" svoj zabavni večer v obliki variete-predstave. Marijivi odbor je že poskrbel za izboren spored, ki bo nudil poleg produkcij ljudskih pevcev, glasbenih klovnov, živih podob in dr. kot posebne atrakcije tudi nastop petorice subretk in opereto zelo šaljive vsebine. Posrečilo se je odboru tudi pridobiti za predstavo izvrstnega imitatorja glasov g. B. člana ljubljanskega "Sokola". Najvseobčne zanimanje povspesi vprito.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. marca.

— "Eine Erholung, eine Erquickung, ein Labsal" za uradnike, profesorje in trgovce, so nekega patra Polivke z Dunaja nemške pridige v stolni cerkvi. Seveda je to le mnenje uradnega lista, kajti ljudje, ki so bili pri teh pridigah, so se prepričali, da so patra Polivke pridige ravno tako plitve in nelegične kakor

vse pridige, le malo spretnejše so ustavljene. Nastop tega patra pa je v drugem oziru zanimiv. Prvič je dokaz, da ljubljanski duhovniki niso za nič. Človek znajo zekati in ljudi kuvati, v verskih rečeh pa so tako slabo podkovani, da mora škof klicati iz drugih krajev duhovnike, če hoče imeti vsa formalno nekoliko boljših pridig. Drugič nam kaže ta patra Polivka, da je pri duhovnikih ravno tako kakor pri gledališču. Če vidi gledališki podjetnik, da izpostaja občinstvo, poskuši napolniti hišo s tem, da povabi kakega boljšega igralca na gostovanje. Škof dela ravno tako. Nemški gledališki ravnatelj je poklical z Dunaja Tyrolta, škof pa patra Polivko. In končno je uradna "Laib. Ztg." za oba delala reklamo, Tyroltu je pomagala, Polivki pa nič, kajti na Polivkovo pridigo ni prišel niti noben vladni uradnik, za katere je "Laib. Ztg." vendar nekak orakelj. Upamo, da bodo zdaj c. kr. zlati ovratniki v velikem številu pritisnili, Eine Erholung, eine Erquickung, ein Labsal in — gratis. O tem, da pospešuje škof nemško pridigovanje v stolni cerkvi, niti več ne govorimo.

— "Svobodna Misel". Druga številka glasila slovenske sekcijs "Svobodne Misli" je izšla. Vsebina lista je nele vrlo zanimiva, ampak tudi izredno poučljiva. Na prvem mestu je priobčena dr. T. Bartoškova razprava "Nekoliko besed o izvoru katolicizma". Pisatelj dokazuje v tej razpravi na podlagi primerjajoče vede o verah, da katolicizem ni sploh nikak izviren verski sistem, marveč da je enostavna kopija starih predkristijanskih cerkevnih formacij. V interesantnem članku "Naš človek" se razmotriva stališče našega naroda napram cerkvi in veri. Pisateljeva izjavjanja odgovarajo vse skozi resnici in jih podpisujemo z obema rokama. Pisek končuje svojo razpravo tako-le: "Lahko se reče, da je 2/3 naših ljudi izven cerkve in da je le 1/3 nemisleč družbe še služi. Vse drugo je v nji samo na videz. In če jih je toliko k nji samo hladnih in ne naravnost proti nji, je to samo posledica gotovih fakt. A vstal bo tudi naš človek, pomislil bo in bo videl resnico. Otresal bo z rok verige, ki ga itak ne vežejo več, zakaj uvidel bo, da je tudi brez njih človek. A ker so drage in sne rja vse, kjer ležijo, zato jih bo vrgel med staro šaro. Po deželi pa bo pogna na nova kultura napredka in svobode." Našemu moškemu svetu, pred vsem pa ženstvu priporočamo v pazno čitanje in ravnanje sestavki "Bogomila". Misli, razvite v tem članku, so zlasti za naše razmre vredne zlata. Žena je bila dosedaj in je še pri nas najkrepkejša opora klerikalizma in duhovništva. Slovenec se še vedno ravna napram ženi, kakor Črtomir v Prešernovem "Krstu", po geslu: "Ti gospoduj čez vero, misli,

delo." Posledica tega pa, da pri nas še vedno stoji za žensko, kakor v Prešernovem "Krstu" za Bogumilo, — duhovnik. Vsekod tega je posel Slovenec in ljubomni do svoje žensnosti sredajeveški človek, ki ne živi ne za svet, ne za življenje, ampak za nebo, pri čemer mu je pa skoraj na zemlji smanjkalo tel. Proč s gesлом: "Ti gospoduj čes vero, misli, delo", žena naj se opira na moža, ne na duhovnika, moderni mož in moderna žena naj korakata v trič v medsebojni harmoniji, sloneči na enakih nasorih, v ljubomni in zaupnosti k napredku in svobodi. V Slovenskih inzigine Črtomiri in Bogumile in zasijala bo našemu narodu lepa bodočnost! Kakor naš moški svet, naj se tudi naše narodno ženstvo otrese vseh predsdokov. V tem oziru stavljamo našemu ženstvu v posne manja vreden zgled gospodičo A. S. in Ž-a, ki je poslala za "Svobodno Misel" 4 krome mesto za maše po svojem rajnem očetu. Vbče noben svobodomislec si naj v enakem slučaju ne pomicja, kam bi naj obrnil tak denar ali za "Svobodno Misel" ali za maše. "Svobodna Misel" stane za vse leto 2 kroni, za delavce in dijake, ako se jih naroči vsaj 5 skupno, pa samo 1 K 50 vin. Na željo se list pošilja tudi v zaprtem pismu; v tem slučaju stane na leto 4 K, za pol leta pa 2 K. Vse pismene in denarne pošiljatve je treba pošiljati na naslov: "Svobodna Misel", Praga-Vinogradci, Češko. Opozorjam na to, da daje uredništvo lista v vseh verskih in cerkevih zadevah brezplačne pravne nasvete. Tozadovnim vprašanjem je priložiti znamko za 25 vin. za odgovor. "Svobodno Misel" priporočamo vsem zavednim svobodomiselnim Slovencem in Slovenkam najtopleje, da si jo naroče!

— "Slovenec" je prinesel v svoji 53. številki z dne 5. marca t. l. med poročili iz Štajerske notico, v kateri se trdi, da se je na dne 3. t. m. v Št. Jurju se vršečem zborovanju pol. društva za vranski okraj sprejela resolucija, s katero se izrečojo zborovalci solidarni s Kmečko zvezjo in da so pripravljeni voliti poslanca, katerega jim bo Koroščeva Kmečka zveza postavila. Istinitosti v tem poročilu je samo toliko, da je imel šentjurški župnik kot predsednik političnega društva namen, spraviti omenjeno resolucijo do sklepa, kar pa se mu po ugevarjanju zavednih kmetov ni posrečilo. Istina je, da pri navedenem zborovanju ni prišlo do nobene resolucije in da so se s trudem pripravljene nakane župnika Zdolška popolnoma ponesele. Značilno pa je, da se zanjejo gospodje že z izmišljenimi uspehi na papirju zadovoljevati.

— "Socijalni demokrat" postavlja v 17 volilnih okrajih svoje kandidate. Na Kranjskem kandidujejo v

6. na Goriškem v 2 okrajih, v tržaški okolici v slovenskem volilnem okraju na Koroškem in v vseh 7 slovenskih volilnih okrajih na Štajerskem. V Ljubljani kandiduje stranke, kakor je znano, Etibina Kristana, ki bo obenem kandidiral tudi na Koroškem, v litijaškem okraju pisatelja Ivana Cankarja, v treh volilnih okrajih na Štajerskem (Maribor desni breg, Ptuj-Ormož, Celje-Vransko) V. Vidmarja, v dveh okrajih (Rogatec-Smarje in Brežice-Sevnica-Laško) Miha Čobala in v mariborskem ljutomerskem okraju obrtnika Viktorja Kukovca. Na Štajerskem si bodo torej v volilnem boju stale štiri stranke nasproti: narodna stranka, klerikalna, Štajerčjanska in socijalno demokratska. Žadnji dve stranki pač v nobenem volilnem okraju ne prideva resno v poštvet. Pač pa se lahko prigodi, da bo socijalno demokratska stranka jekiček na tehtnici med narodno in klerikalno stranko. Kakor čujemo, bodo socijalni demokratje pri eventualnih ožjih volitvah povsod glasovali za narodno stranko kot delavstvu najbolj prijazno.

— "Freie Stimmen" že razsajajo radi zadnjih dogodkov pred celovškim sodiščem, o katerih smo poročali. Zaganjajo se v komaj došlega novega odvetnika g. dr. Müllerja kakor tudi v odvetniškega kandidata pri dr. Brejcu g. dr. Oblaka, ker se je "predrznil" nasproti nemškemu nasprotnemu odvetniku slovenski zagovarjati slovenskega obtožence, slovenski zagovor se "trpi" dozaj sam v slučaju, da je tudi nasprotni avokat Slovenec, oziroma slovenščine vešč ali pa da je nasprotnik v procesu državni pravnik, ki v Celocu itak mora znati slovenski. O dr. Müllerju pa ti "prosti glasovi" poleg vsega še prav "prosto" lažje, da se je senatu moral ukloniti in da je potem nemški zagovarjal. Resnica pa je, da je le predsednik senata g. dr. Moritsch se moral ukloniti — senatu samemu ter dopustiti, da je dr. Müller slovenski zagovarjal, in te pravice se bo tudi v bodoče posluževal, kadar bo nanesla prilika, ne da bi za to prosil dovoljenja pri redakciji — "prosti glasovi"! Sicer nas kaj malo briga, kaj v tem eziru pišejo ti "glasovi", tudi to ne, kak namen imajo z zavijanjem resnice, — s temi vrsticami smo hoteli le postaviti ta umazani listič na laž ter priti napram slovenski javnosti resnico. S tem je zadeva z "glasovi" končana.

— "Komandirana pobožnost". Vsako leto vidiš v postnem času pred franciškansko cerkvijo ob jutri po cele kompanije vojakov, ki so morali iti na komando k spovedi. Če se ne motimo, stoji v državnih osnovnih zakonih, da se nobeden državljan ne sme siliti k verskim ceremonijam. Ta zakon velja gotovo tudi za vojake, ki so svobodni državljanji. Pa naša ljuba Avstrija tiči do vrata v kleri-

kalnem močvirju in da se morajo tudi vojaki, kakor študenti komandirati v cerkev. O Čombes in Clemenciju, pridita nam na posodo, da se rešimo cerkvenega jerobstva!

— **Nasem klerikalnega zemnika.** Ko je bil v četrtek v "Unionu" shod klerikalnih zaupnikov, je prišel tak zaupnik k svojemu bratu, ki je naprednjak. Tu se je razkoračil prevetno in dejal: "Zdaj boste videli hudiča, vi, kar vas je v mestu. Tako nam boste vse draga plačevali, kot bomo mi zahtevali, ne boste več žrli zastonj naših pridelkov." Posledica teh besedi je bila, da je naprednjak postavil prijaznega brata pred vrata. — x x x. Marsikdo je ugibal, kaj pomenijo ti trije križi, ki jih je zadržal čas tolkret brati v "Slovenu", posebno v poročilu o nedeljskem shodu v "Unionu", kjer je bilo ravno 1231 klerikalnih ljubljanskih volilcev. Naznajamo, da so to emblemi klerikalnih analfabetov, glavne opore klerikalne stranke!

— **Potren dogovor.** Poljedelsko ministrstvo je potrdilo dogovor, kateri se je sklenil med prizadetimi faktorji glede izvršitve del pri ljubljanskem barju. Sedaj se s temi deli lahko prične.

— **Šolske vesti na Štajerskem.** V Mariboru se ustanovi četrta petrazredna deška ljudska šola. Za nadučitelje so imenovani v Slovenski Bistrici ondotni učitelj Fr. Kolletning, v Hočah ondotni učitelj Josip Moder, v Jarenini dosedanji nadučitelj pri Sv. Marjeti na Pesnici Martin Breznik. Šolski vodja emoradnice v Pesnicah je postal ondotni suplent K. Wollmaier. Stalni učitelji so postali Gustav Wodnik na deški Šoli Trbovlje-Vode, pri Sv. Urbanu pri Ptaju Fr. Fink, v Bižnjem Šolskem Vincu Okorni iz Rajhenburga ter učiteljica Marija Pirkmajer v Framu. V začasni pokoj je šla učiteljica v Hrastniku Letecija Kobale.

— **Vojaška vest.** 56. brigada se premesti dne 8. aprila iz Ljubljane v Gorico; v jeseni se premesti 5. stotinja pionirskega bataljona št. 15 iz Ptuja v Pulj.

— **Iz poštne službe.** Za Graden imenovanemu poštnemu kontroloру Gustavu Golitschu se je dovolila menjava službe s poštnim kontrolorom O. Skerianzem v Celju.

— **Iz pisarne si venskega gledališča.** Nocoj (par) se pojde drugič v sezoni Verdijeva opera "La Traviata". — V soboto (nepar) se vprizori tridejanski izvirni igrokaz "Antonio Gledjević", po dr. Iv. Tavčarjevi zgodovinski podobi spisal H. Nučič. Dejanje se vrši v začetku XVIII. stoletja v Dubrovniku. Nastopi vse dramski objekti, naslovno vlogo igra g. Nučič, Bazilij gospa Taborska.

— **Gregorčiću spomenik — narodu spomin!** Kdo se bude čudil, da se trudi mnogo naših umetnikov,

— **Daleje v prilogi.**

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XXXV.

Lipa ti je gora Romanija,
Još je lipši Cipar nasrid mora,
U njem raste bilica pšenica,
Rujno vino kano malavazija.
Po Cipru so bijele gradi,
Kano bille ptice labudovi.
Najlepša su dva grada bijela:
Jednom ime Nikožija biše,
A drugi se Famagošta zvaše.

Hrv. narodna.

Tekom nekaterih mesecev so velike beneške galere pripeljale na otok Ciper nad 20.000 mož in dovažale so vedno nove čete, kajti republike je natančno vedela, da je nova vojna s Turki neizogibna. Beneški "bailo", kakor so imenovali poslanika republike na sultanovem dvoru, je bil dožu že davno sporočil, da hoče Turčija za vsako ceno dobiti Ciper v last in da zbirja ogromno armado v ta namen.

Tudi plemič Andrej Kržan in njegov sluga Tomo sta bila na Cipru. Ni jima bilo mar, da sta na klasičnih tleh. Razvaline mogočnih templjev in palači ju niso zanimali, toliko bolj pa življenje. Ciper je bil tedaj najbogatejša kolonija beneška. V krasnih

gradovih so vladali kakor mali kralji beneški plemiči in živeli prešerno in razuzdano. Podložni so bili pač beneški republike, a nič bolj, kakor srednjeveški vladarji nemškemu cesarju. Zemlja je bila rodovitna in skrbno obdelana ter je donašala obilno dobička. Cvetelo je ruderstvo in cesta te je trgovina, tako da so se v posamičnih rokah kupiščila ogromna bogastva. Ciper je pripadal bizantinskemu cesarstvu do leta 1184. Tedaj je nastala na otoku revolucija, kateri je stal na čelu princ Izak Komnenos, ki je vodil vojno proti cesarju Andronikusu I. tako spremno, da je Bizenzo obupal, da še kdaj zmaga. Leta 1191. je angleški kralj Rikard I. polebil otok grofu Lusignanu, ki je bil dotolej kralj jeruzalemški. Gvidon Lusignan je postal kralj ciperski in njegov rod je vladal na otoku skoro tristo let. Ko je zadnji Lusignan umrl, je prišel na prestol njegov nezakonski sin Jakob, ki je bil oženjen z Benečanco Katarino Kornaro. Po Jakobovi smrti je Katarina vladala otok za svojega nedoletnega sina, a beneška republika jo je prisilila, da se je leta 1489. zase in za svojega sina odpovedala kraljevski kroni in prepustila republiki bogati otok. Republika je Katarino Kornaro pregnala

v malo vilu pri Trevisu, odkoder se ni ganila do svoje smrti.

Pod vlad beneške republike se je Ciper posebno razvil. Bil je glavna postojanka za trgovino s Perzijo, z Egiptom in z Indijo in je imel skoraj pol drugi milijon prebivalcev, kar je za tiste čase ogromno mnogo.

Kržan je zapustil beneško galero v pristanu glavnega mesta ciperskega, v Famagusti. Velikansko mesto s svojimi krasnimi palačami in cerkvami, katerih je bilo do tristo, in s svojimi silnimi utrdbami je napravilo nanj mogočen vtisk. V ulicah je bilo še živahnejše vrvenje, kakor v samih Benetkih, saj pa so tod prebivala tudi najrazličnejša pleme, Grki in Italijani, Židje, Arabci in Zamoroi, poleg teh pa še mnogoštevilno vojsko vseh narodnosti.

Proveditor, to je namestnik beneškega doža v Famagusti, je bil mladi Antonio Bragadino, hraber mož, kateremu je bilo vojskovanje največje veselje na svetu in ki je posvečeval pripravila za vojno s Turki največjo pozornost. Dannadan je vežbal vojaštvo ali pregledoval silne utrdbi, ki jih je bil dal napraviti okrog mesta. Pri teh vajah je spoznal Kržana in ga uvrstil med svoje pobočnike, na največje zaščutenje

ovekovečiti našega ljubljence zdaj, ko ne biva več med nami! Katera slika pa je pristna, katera ga predstavlja, da je vredna njega, ki ga vsi tako ljubimo? Kdo ga predstavlja kot našega mehkočutnega lirika, kdo zna na njegovem obrazu slikati tudi nekaj njegovega duha, tistega duha, ki smo se mu divili, ko so še govorila usta, tistega duha, ki še živi v njegovih nemurljivih delih? — Slovenski narod pa ima pravico do take slike in on hoče gotovo le tako. Če si bode Nemec omisli sliko Viljema I. ali Bismarck, bode le tista, ki jo je slikal Lenbach — in če si hočemo krasiti svoj dom z našimi duševnimi velikani, naj bodo slike res lepe, obenem pa resnične, izvodi prave umetnosti. Kdo pa naj sodi o tem, ali ustrezajo tem zahtevam? To bi bili v prvi vrsti pravi nepristranski umetniki, v drugi pa rodoljubi, ki so poznali Gregorčiča po duhu in telesu, ki so živelii njim, ki jim je ostal spomin na njega, kadar je izražal svoje čutila pravim prijateljem v veselih, resnih in srednih trenutkih. Narod naj bi daroval primerno vsoto, da se razpiše primerna vsota za tistega umetnika, ki nam bo ustvaril sliko, ki bi ustrezala navedenim zahtevam in bi bila najboljša. Sodbo o tem pa naj bi izrekel očnevalni odbor, obstoječ iz omenjenih mož. Najboljša slika naj se nagradi, potem pa razmnoži tako, da pride vsaka slovenska hiša do podobe našega pesnika prvaka. Tako bi se ustreglo tudi slovenskim umetnikom, ki bi imeli priliko, da merijo svoje moči v slikarstvu. In to naj se zgoditi prej nego otemni spomin na našo njegovo živo podobo. Ta slika naj bi bila narodu spomenek na pesnika, pesniku pa prvi spomenik!

V nedeljo v „Mestni dom“! Za Gregorčičev večer, ki ga priredi „S p o l o ſ o n o s l o v e n s k o ž e n s k o d r u ſ t v o“ v nedeljo, dne 10. t. m. ob poluslednjih zvečer v „Mestnem domu“ se vstopnice pridno prodajajo. Zlasti napredne Slovenske, čestile pokojnega S. Gregorčiča, se trudijo, da bi vredno proslavile spomin velikega moža. Kakor je bilo razvideti iz sporeda, je program Gregorčičevega večera tako izbran. Gotovo bo vsakega zanimalo predav. g. P. Grošlja „D u š e v n a f i z i o g o m i j a S. G r e g o r ĉ i ď a“. Vstopnice po 2 K, 1 K, stojšča 60 vin., dijaške vstopnice po 30 vin. se dobe v cenztrgovinah Fr. Čuden, Josip Vidmar, J. Lozar in Šinković. Po sebna vabila se ne razpošljajo. Vstop je vsakomur dovoljen in vsakdo dobrodošel.

C. kr. davčni urad za mesto Ljubljana razposilja strankam opomine zaradi zaostalih dakovk z nemškim označevanjem lastnih imen. Ali se gospodje prav na noben način ne morejo odvaditi stare navade, da se je vsakemu Slovencu reklo „Johann“, „Josef“, „Mathäus“ itd.?

Posojilnica v Žužemberku je naklonila „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ izredne podpore 20 K. Hvala lepa!

Velikonočne počitnice. Na srednjih šolah, in silih na državnih šolah, na katerih se začnejo počitnice 27. marca, odpade letos pouk dne 26., tako da se začnejo počitnice že 24. t. m.

Umrli je danes zjutraj v Ljubljani g. dr. Josip Derč, mestni zdravnik v pokoju. — V Kandiji je umrl g. Jožef Starič, c. kr. sodni

pristan Jasa in čaka boljši dni. 84 galer je v Jasi, a se ne ganejo, češ, da morajo počakati na ladje, ki so jih obljudile Savojska, Florenca, Genova in Malta, v tem pa dovažajo turške ladje vedno več novih vojakov.

Kržan je uvideval, kako opravljena in utemeljena je razburjenost Bragadinova, a svetovati mu ni mogel.

Pomagati si moram sam, je nadaljeval Bragadino. Turški armadi, ki je že izkrca, smo že kos. Piali-paša, ki zapoveduje turškemu brodovju, mora biti na straži, da ga beneško brodovje ne presenet. Ko bi zdaj imel pirate na svoji strani, bi mi vsaj toliko pomagali, da bi Turki ne mogli več ali le iz težka dovajati vojakov.

Slišal sem, da se piratje vedno vojskujejo na strani beneške republike, je skromno pripomnil Kržan.

Vojskovali so se, je potrdil Bragadino, toda moral se je nekaj zgoditi, da so se umaknili in da ničesar slišati o njih.

Bragadino je zopet ukaikrat premeril sobo in se potem nenadoma ustavl pred Kržanom. Pogledal mu je globoko v oči, kakor bi mu hotel videti na dno duše.

Do vas, plemič Kržan imam posebno zaupanje. Odkod izvira, to vam povem pri drugi priliki, zdaj še

svetnik in vodja okr. sodišča na Brdu, star 63 let. Blag jima spomin, preostalima rodbinama pa naše iskreno sožalje!

O biološki metodi prirode-pisnega pouka je predaval snoči v „Ljubljanskem učiteljskem društvu“ g. prof. Macher. V tej metodi so učitelji precej zaostali, rekel je govornik, in se je poučevalo zgoj z opisovanjem predmeta, kar je omezovalo mladini. Namesto samega opisovanja se mora razjasnjevati, kako žive živali, s čim se prehranjujejo, podatki se mora vzročna zveza med življenjem organov, o razvijanju, razlogih in posledicah. Proti tej metodi je nastopil že marsikat učitelj, kateremu so zlasti starejši pritrizeli, a ustavili te metode ne bodo, ampak bo biološki moment prodrl v šole prej ali slej. Mladino je treba voditi do spoznavanja narave, katere lepoto ji je treba natanko predociti. Gosp. predavatelj je potem na zgledih podal razloček med opisovalno metodo in novo, povedal, kako n. pr. naj se obravnavu v šoli o martinku, čebulit id. Predavanje je bilo tako izberno in v velikem številu zbrani učitelji in učiteljice so pazno sledili zanimivim izvajanjem. Buren plosk je sledil predavanju, g. vodja D imnik se je pa iskreno zahvalil g. predavatelju za njegovo pozdravljnost in ga prosil, da bi se tudi v prihodnje odzval prošnji „Ljublj. učit. društva“, kadar ga bo spet prosilo za kako predavanje.

Bismarcka časte v gostilni pri voketu na Črnučah. V prvi gostilniški sobi imajo nameče veliko Bismarckovo podobo, dasi je gospodar hiše Slovenec in gostilničar tudi. Ker zahajajo v gostilno izključno le Slovenci, smemo z vso opravičenostjo zahtevati, da se ta podoba odstrani, pa naj bo gostilničar ali kdo drugača tako prepričan o nasprotnem. Če ne, bo gostilna prazna slovenskih gostov in Bismarcka naj potem ogleduje in časti, kolikor hoče tisti, ki zdaj varuje njegovo podobo.

Več ljubljanskih izletnikov.

Zmrznli je mizar p. d. Rozman v Hotelici pri Logatcu. Šel je pjan domov in padel v obcestni jarek, kjer je obnemogel obležati.

Poštojnškemu katehetu je zadnji čas greben zrastel. Ne vemo, ali vsled tega, ker je gospod profesor na meščanski šoli, ali vsled tega, ker je bil kandidat za občinski odbor. Ker ne more iztresati svoje arogantnosti nad meščani, spravil se je nad šolarje. Kot pristen agitator „Katališke tiskarne“ vslilje neki molitvenik. Seveda ima ta molitvenik v zalogi le postojnska podružnica „Katališke tiskarne“, kjer pa večina tržnov nočje kupovati ničesar. Renči pa le nad nekaterimi, kajih starši ne trobjajo v klerikalni rog. Tako je nedavno tege tako silovito zarenčal nad neko učenko, da se je ves razred ustrašil in se dotična učenka še sedaj večkrat v spanju plasi. Navzeli se je pa sploh novodobne klerikalne metode za vzgojo otrok. V tem oziru imamo na razpolaganje prav zanimivih posamičnosti kako to metodo g. katehet praktično izvršuje in če se g. katehet ne poboljša, pridemo s temi stvarmi tudi brezobzirno na dan.

Postojnsko jamo je pretekli mesec obiskalo 62 oseb, ki so plačale 301 K na vstopnini.

Iz Postojne. V nedeljo, dne 3. t. m., je obhajal postojnski salon-

ni čas za to. Prav ker vam zaupam, vam hočem poveriti nevarno, a hvaleno nalogo in če jo izvedete, vas čaka bogato plačilo.

— Ukažite — storim vse, kar je v mojih močeh, je kratko, a odločno izjavil Kržan.

— Prav tako, prijatelj! In sedaj čujte me: Vaša naloga je, poiskati piratskega kralja Gjačiča in ga pridobiti, da nam pride na pomoč. V ta namen vam prepustim jadrenico, ki leži v pristanu. Težka bo ta naloga, ker ne vem, kje je Gjačič, a povem vam različna skrivališča njegova in od piratov bodete že izvedeli, kje da je. Nevarna pa je ta naloga, ker nadzira Piali-paša vse morje jako skrbno in vas čaka strašna smrt, če mu pride v roke. Premislite si torej stvar do jutri. Jaz obvestim o vaši nalagi beneško vlado, do jutri pripravim tudi pismo na kralja Gjačiča in vam sestavim navodilo za vaša pogajanja.

— Premisljati nimam ničesar več, je odgovoril Kržan; pripravljen sem izpolnit to nalogo.

Bragadino je podal Kržanu obe roki.

— Vidim, da ste res jušak in da sem si izbral pravega moža za svoj namen.

Naslednji dan sta se Kržan in Tomo z Bragadinovo jadrenico odpeljala iskat piratskega kralja.

(Dalej prih.)

ski orkester sedemletnico svojega obšanka. V ta namen so se zbrali člani in prijatelji glasbene umetnosti zvezcer istega dne v hotelu pri „Kroni“, kjer se je proslavil tako dostojno in primerno ta spominski dan. Vrstile so se godbene in pevske točke. Ne bodo naštevali zaslug, ki si jih je pridobil orkester na polju družabnega življenja in dobrodelnosti. Saj to je že tak vskomar znano, da se imamo večini umetniški užitkov, ki so se nam nudili, zahvaliti le našemu vrlemu salonskemu orkestru. Da pa orkester tako lepo uspeva, gre v prvi vrsti zasluga našemu marljivemu, skozinsko večemu gospodu kapelniku Kuhišu. On vodi orkester mojstrsko od početka njegovega obstanka v vztrajnostjo in vnetostjo. Kakor čujemo, namerava orkester v kratkem predstaviti koncert z jazo izbranim sporedom ter zdržen z dramatično predstavo, v kateri namen se že člani pridno pripravljajo. Na sporedu bodo tudi krasna nova skladba našega rojaka F. S. Vilharja „Izpod Triglav“, ki je izšla v zvezku „Balkanska vila“. Že ime salonskega orkestra postojnskega nam zagotavlja, da se nam bude zopet nadal v kratkem izredni umetniški užitek, na katerega že sedaj opozarjamо prijatelje glasbene umetnosti. Orkestru pa klicemo: vivat, floreat, crescat!

Hvaležen Postojnčan.

Delovanje Nemcev med nami. V Domžalah se je ustanovila podružnica nemškega Šufnerjana. Ali imajo Domžale že podružnico družbe sv. Cirila in Metoda?

Uspeh nabora v političnem okraju Kamnik. 1. in 2. t. m. je bil nabor v Prevojah za okraj Brdo. 4 in 5. pa v Kamniku za sodni okraj Kamnik. Prišlo je na nabor 672 fantov, od katerih jih je bilo potrjenih 121, torej 17%. Druga leta jih je bilo potrjenih primeroma več.

Električna gorilna moč za nove državne alpske železnice. Kakor poroča „Gorenjec“ iz zanesljivega vira, bo vodna moč dobre služila železniškemu obratu od Podbrda do Trsta. Železniškemu obratu od Podbrda do Beljaka, oziroma Celovca ter od Trbiža do Ljubljane pa bo služila vodna moč Save in Radovne pri Mostah na Gorenjskem, okrog 10.000 konjskih sil, katero moč bi tudi rada imela Kranjska industrijska družba, kar pa seveda ne bude dovoljeno c. kr. železniško ministrstvo. — Vodna naprava na Završnici v Mostah za oddajo električne luči in moči se je približala svojemu uresničenju ter se kratkem prične z delom.

Izgubljeni sv. Janez Nep. v Novem mestu. V Novem mestu že dolgo isčezelj sv. Janeza Nep., ki se je baje neznanom kam izgubil, od časa, odkar je zgrajen nov železni državni most čez Krko. Kmalu po otvoritvi novega mosta se je na splošno govorilo, da se postavi kraj mostu nov mostu dostojno primeren kip tega svetnika, katerega postaranji zastopnik je dolgo čaščal — in kot od vsega sveta pozabilen še stoji — ob kraju prejšnjega starega mosta — dolgi globočki pri Krki. Pogovorilo se je, po klicati za nov most novega svetnika „v življenje“ — iz katere materije, se več ne spominjam — a to vem še, statibsi moral na „visokem stolpu in rezanega kamena“ in kar je naj bolj važno: v naravni velikosti. To je sicer malo dvomljivo, ker se niti novomeški zgodovinar ne spominja, da bi bil pravi živeči sv. Janez Nep. kdaj postal Novomeščan zanesljivo mero svojo naravne velikosti, še manj pa, da bi bil kdaj prišel zaradi cvička v Novo mesto. No, ali za to se tu prav za prav ne gre. Gre se le za to, kam je namernavani sv. Janez izginil. To je kardinalno vprašanje, ki se ponavlja že dolgo večnosti vsako leto če ne drugače vsaj na predvečer njegovega godu t. j. 15. maja. Takrat namreč... no pa malo potrpite. S tem vprašanjem je tudi pisek teh vrstic ubjal svojo glavo in prebrskal vse stare zapisane akte v nadi, da se mu posreči najti vsaj kako sled za izgubljenim svetnikom. In glejte, nocoj mi je bila sreča izredno mila. Ljudje božji, našel sem ga — ne svetnika samega, ampak prav si blizu na njim. Jaz vsaj mislim, da bo pravi. Med akti naletim namečenim orumelenim izrezek iz „Dolenskih novic“ št. 9. z dne 1. maja 1899. Namesto vsakega nadaljnega komentarja, evo tu Vam ga dobesedno ponavljam: „Kapelica s podobo sv. Janeza Nep. na starem mestu je osamljena ostala, odkar se je nov most otvoril. Naše mesto je vedno slavilo god tegu svetnika. Predvečer, t. j. 15. maja bilo je vsako leto živahnno na Krki. Med tem ko je pred mostom pri podobi svirala godba, zibali so se na Krki razsvetljeni čolni, užigali se je umetnal ogenj, streljali so ob bregovih, bilo je nekaj lokalno znamenitega, kar bi škoda bilo opustiti. Potem je tudi umestuo in dostopno, da pri takem lepem mostu in poleg neugodne vode se nahaja primereno lepa in sveta podoba; ta glas bil je slišati iz mnogih ust. Gosp. prost

dr. Elbert uvidevši to umestno željo prebivalstva, hoči isto uresničiti, pričakajoč izdatnih doneskov od strani za lepo in dobro vnetih prijateljev. Dal je po kamnosek umetniku napravili na črte, ki so res lepi. Na visokem stolju izrezanega kamna stoji podoba sv. Janeza v naravni velikosti. Do godu sv. Janeza Nep. ne bo to zgotovljeno, (tudi še do sedaj ni, pa je bilo že 7 takih godov. Opaz. poroč.) vendar posebno daleč se ne bo zavlekla. (No, no.) To bo gotovo v kras našega mesta. (Groznol!) Ker bo pa lepo in tudi trpežno, se razume, da bo tudi draga (To pa, to!) Naj sedaj vsak po svoji moči (aha!) kaj k stvari pripomore, nihče naj ne zaostane; sosebno pa Janezi (o teh je veliko v Novem mestu!) naj svojem patronu čast izkažejo s prav izdatnim prispevkom. (Hm!) Doneski naj se blagovolično oddati pri mil. gosp. protetu, ali kamor je bolj prilično, v Krajčevi bukvarni, kjer bo dobiti potrdilo“ . . . Amen, trikrat Amen! Prvič ti dobesedno ponatisnjeni notici, drugič „amen“ vsem tistim prispevkom, ki se jih je v ta namen zares baje precej darovalo in katerih usoda hodi svoja. Janezova pota in tretjič „Amen“ novemu novomeščemu sv. Janezu Nep. ki je doslej neznanom kam izginil. Morda s to notico iz „Dol. Dovic“ najdeni sled koga Janezov ali Janezovk dovede na pravo pot in najde „na visokem stolju izrezanega kamna“ in pa v „naravni velikosti“ neznanom kam izgubljenega sv. Janeza Nep. v Novem mestu! To prisrno želi: Več Janezov.

Požar v Trebnjem je pogorelo pol strojnicke parketne tovarne g. Josipa Golevščka. Škode je do 15.000 K. Uničen je tudi parni stroj, ki je stal 8000 K.

Krško učiteljstvo priredi dne 9. t. m. ob sedmih zvečer v televadnični meščanski šoli v Krškem roditeljski večer. Spored: 1. Ljud. Stiasny: „Potovanje v Carigrad“. Poljudno-poučno s 50 sklopitskimi slikami združeno predavaanje. 2. Dr. T. Romih: „O važnosti stika šole z domom“.

Nemška šola v Hrastniku ob j. ž. Od štajersko-kranjske meje se nam piše 5. marca: Nedavno ste v cenjenem svojem listu naveli nekatera imena darovalcev za nemško šolo na Hrastniku. Tudi danes izvilite to storiti. Te dni prinašajo nemški listi seznam takih darovalcev. Tu med drugimi najdemo nastopne označbe: Hans Jeschounig (p. d. Fergava) v Arji vasi 3 K; lekar M. Rauscher v Celju 10 K; trgovec Koenig v Celju 20 K; trgovec R. Mihelčič v Zagorju 10 K; zdravnik dr. Jaklin v Zagorju 10 K in — čuje! — dr. Lueger, dunajski župan 20 K. — Brez komentara!

Shod v Slovenj Gradcu. Kmečka zveza je priredila v Slovenj Gradcu 3. sušca javni shod, katerega se udeležilo okoli 140 oseb. V imenu zveze sta govorila profesor dr. Verstovšek iz Maribora in župan Pišek iz Hotinje vasi. — Iz govorov obeh smo spoznali, da se gre kmečki zvezli zato, da pridobi kme

Umrli so v Ljubljani.

Dne 4. marca: Frau Jelenič, posestnikov sin, 7 mes. Starci pot 1. Pijunica Frau Albin Klapšec, 26 let. Franca Jožeta cesta 9. So je obesil.
Dne 5. marca: Leopolda Jean, Živilja, 63 let. Franca Jožeta cesta 5. Diabele.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurir dun. borz. 7. marca 1907.

Nadzorni posvet	Dana	Blag
3% maja renta	99-10	99-80
2% srednja renta	100-05	100-5
svet. kronska renta	99-05	99-25
zlati	117-40	117-60
ogreke kronska renta	94-90	95-10
zlati	118-65	118-85
posestni del. Kranjske	99-10	100-10
posestni del. mesta Slijet	104-50	101-50
bes. benc. Zeleniško	99-85	100-85
posestno 1902	99-75	100-75
čestna del. banka k. o.	99-75	100-75
zast. pisma gal. del. hipotečne banke	100-10	101-10
pršt. kom. k. o. z. pr.	106-	107-
zast. pisma Innerst. hranilnice	100-	101-
zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	100-	100-50
z. p. ogr. hip. ban. obli. ogr. lokatin. legazic d. dr.	100-	100-20
obli. češke ind. banke	100-	100-20
prior. lok. želez. Trst	100-	101-
prior. dobenjskih tel.	99-90	98-75
prior. žel. žel. kup. 1/1	309-25	311-5
svet. pos. za žel. p. e.	100-65	101-65

Greke od 1. 1860/1	153-10	165-10
od 1. 1864	266-60	268-50
česke	149-1	151-10
zem. kred. I. entitete	265-50	270-50
ogr. II.	270-	280-
ogr. hip. banke	246	264-
srbske s. frs. 100-	98-	106-50
turške	184-	185-
Basiliča kredite	31-70	23-70
Kreditne	442-	452-
Homoske	80-	90-
Brakovske	92-	101-
Ljubljanske	56-	61-70
Avt. rdeč. krika	46-15	48-15
Ogr.	27-25	29-25
Gödölföve	68-	60-
Sziburske	84-50	90-50
Osmanje kredite	489-50	499-50

Čitne cene v Budimpešti.

Dne 7. marca 1907.

Termeza.

Meseca za april	za	60 kg K	746
oktober	za	50	781
april	za	60	874
maj	za	60	519
julij	za	60	533
april	za	50	740

Prez. nač. svet.

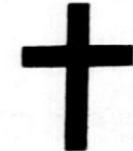
Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vrhna nad morjem 662 m. Srednji zračni tlak 788-0 mm.

Čas	Stanje	Temper.	Vetrovi	Nebo
opaze-va	baro-metru	v mm	Temp. v	
6. 3. av.	88 8	-10	sl. szah.	jasno
7. 3. nj.	739 6	-6 2	sl. svzh.	megla
8. 3. pop.	739 6	6 1	brevzvetno	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: -19° normal: 31°. Padavina v mm 0.0.

Potrim srečem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moj ljubljeni so-prog. gospod

Jožef Starič

c. kr. sodni svetnik in vodja okrajnega sodišča na Brdu

danes, dne 6. marca t. l. ob 4.7. ur zvečer po dolgi in mučni bolezni previden s sv zakramenti za umiranjo, v 54. letu svoje starosti mirno v Gospodi zaspal.

Pogreb rajnega se vrši v petek popoldne ob 4. uri iz bolnišnice usmiljenih bratov v Kandiji na novomeško pokopališče.

Dragi pokojnik bodi priporočen v blag spomin in molitev.

Kandija, dne 6. marca 1907.

Matilda Starič, soproga.

(Mesto vsakega posebnega naznanila.)

+ + +

Bračno tiskar'ov na Kranjskem naznana žalostna vest, da je velikoletni častni član, preblagorodni gospod

med. univ.

dr. JOSIP DERČ

danes zjutraj ob 4. uri po dolgi in mučni bolezni preminul.

Pogreb dragega rajnega bo jutri, dne 8 marca 1907 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Marije Terezije cesti 5. na pokopališče k Sv. Krištofu.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, 7. marca 1907.

805

Učenca

za tapetnico obrt sprejme takoj
IVAN ČERNE, tapetnik, Dunajska cesta št. 18. 800 1

Zanesljiv in soliden

mlad mož

186 službe kot raznašalec v kaki knjigarni, tiskarni ali tudi v kaki trgovini kot služba.

Gospodje in dame!

Velikansko skrivo sredstvo in poimnilo za obuditev ljubezeni pri obeh sploh se razpolovi di-krično na 3. X v znakih pod naslovom "Sreča 1907" posta restante Ljubljana. Ponoma neškodljivo, uspeh takoj brez dvoma. Na tisoče zahvalnih plsem. 776 4

Komptoirist

češkega, slov. in nemšk. jenika zmožen, s 1½ letno praksjo, isče službo.

Ponudbe pod "Bedečnost št. 319" na upravn. "Slov. Naroda". 768-2

Zakupnik se isče za hotel „Croatia“

v Vrbovskem na Hrvaškem. 776 2

Več pove lesna manufaktura Vrbovsko d. dr. v Vrbovskem.

Stroj za praženje kave

(Kugelbrenner) skoro nov, v popolnoma rabnem stanu, se cena prodaja.

Natančneje se izve pri Josipu Welbl, klučavnicičarski mojster, Ljubljana, Slovenske ulice. 693-2

Mlad in intelligent

plačilni marker

se sprejme takoj v kavarno "Avstrija" v Ljubljani. 781-3

Ozira se samo na pismene ponudbe s sliko.

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

H I Š I

Več se izve pri lastniku na Trnovskem pristanu št. 14. 458-3

Gostilniški prostori

snosobni tudi za drug obrt, skidlička ali pisarne v hiši št. 67 na sv. Petra nasipu se oddajo s 1. majnikom t. l.

Več se izve v upravnosti tega lista ali v hiši sami. 492-1

Izurjena

prodajalka

mešane stroke, veča slov. in nemšk. jenika v govoru in pisavi, isče primorne službe. — Ponudbe pod "Spretna št. 325" na upravnosti "Slov. Naroda". 781-2

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOŠLIKARJA, SLIKARJA NAFISOV IN GKBOV

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.

Telefon št. 154.

Gostilnica

v Predtrgu v Radovljici na Gorenjskem se proda. Pri hiši je lep, velik sadni in gostilniški vrt, zelenjadni vrt, velika napolnjena ledenička, gospodarsko poslopje, obokan blev, njive, travniki, zemljise, nekaj gozdov.

Več pove lastnik Hirschmann.

Zajetega srca javljamo, da je preminul danes ob štirih zjutraj po dolgi in mučni bolezni naš preljudi papa

MED. UNIV.

DR. JOSIP DERČ

mestni zdravnik v. p.

Pogreb dragega rajnika bo v petek, 8. t. m. ob 4.4. popoldne

iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta 5, na pokopališče k Sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 7. marca 1907.

Ana roj. Žužkova, žena. — Bogdan, Silva in Vlad, otroci. —

Anton Nagode, zet. — Črtomir, vnuk.

Mesto posebnega obvestila.

Učenec

poštenih staršev se sprejme v trgovini manufakturnega in špecerijskega blaga Franc Igličič v Ptaju.

778-1

Dve hiši

v Ljubljani, ki se dasta deliti 788-1

se ugodno prodasta.

V hiši se gostilniški in trgovski prostori ter veliko skladilice.

Vprašanja le pismena pod "2 hiši"

sprejema upravnost "Slov. Naroda".

788-1

Panorama-kosmorama

<p

